

Příloha č. 4
MŠ Olešná
Školní rok 2023/2024
Zpracovala: Andrea Samková



Celoroční projekt:

ČTENÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Charakteristika projektu:

Tento projekt je zaměřený na vytváření kladného vztahu ke knihám. Děti se mají seznámit s knihou, jak s ní zacházet, seznamují se s tím, jak kniha vzniká, co se děje než se kniha vydá, jaké jsou různé druhy knih (leporela, zvukové, pohyblivé, magnetické, komiks, dobrodružné...), přečtenou knihu děti ilustrují. Děti se také seznámí s některými spisovateli a ilustrátory. Čtení je velmi důležité pro další rozvoj a vzdělání člověka. Vztah ke čtení i knižce se utváří již v útlém věku, můžeme říci, že vlastně od narození. Jak rozvíjíme dítě do šesti let, tak bude ve svém životě úspěšné, protože právě v tomto období se utvářejí veškeré pracovní návyky, vztah ke čtení, vztah ke vzdělávání, vztah k ostatním lidem a také i vztah pro povinnost, dokončit započatou práci. Mateřská škola je spolu s rodinou ideálním prostorem pro rozvíjení předčtenářské gramotnosti. Činnosti, které vedou k osvojování schopností důležitých pro budoucí čtení, a všechny aktivity jsou provázány s *Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání*.

Cílem je děti motivovat ke čtení, k poslouchání čtených pohádek, prohlížení knih a obrázků, vzbudit zájem o knihy. Vytvořit si kladný vztah ke knihám, vytvoření zájmu o ilustrace, vyhledávat je a dozvídat se nové a zajímavé věci. Rozvoj čtenářské gramotnosti.

Spolupráce s rodiči – půjčování knih v místní knihovně, pomoc při výběru knihy do mateřské školy

- předčítání v MŠ (rodiče, prarodiče, sourozenci...), oblíbená kniha

Cílovou skupinou jsou děti předškolního věku s větším zaměřením na předškoláky.

Přínos pro děti: seznámení dětí s prostředím (knihovna Olešná, knihovna Rakovník...), rozšíření všeobecného rozhledu, rozvoj estetického vkusu, přiblížení morálních hodnot, vytvoření vztahu ke knihám a schopnosti s nimi zacházet a pracovat. Děti si také rozšíří poznatky z používání a práce na interaktivní tabuli za pomoci DVD s výukovou tematikou. Realizace v průběhu celého školního roku – četba vypůjčených knih a jejich ilustrace (čtenářský deníček), návštěva knihovny (Olešná, Rakovník), předčítání v MŠ (rodiče, prarodiče, sourozenci...).



Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Vzdělávací cíle:

- fyzický rozvoj a pohybová koordinace
- rozvoj pohybových dovedností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace ruky a oka, dýchání...)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, jak se zachází s knihou, časopisem
- orientace v knize, mapě, atlasu apod.
- praktické používání – lupa, mobilní telefon, interaktivní tabule...
- grafické činnosti
- pracovní a sebeobslužné činnosti – úklid, úprava prostředí...
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- pohybové hry a cvičení, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, dechová, uvolňovací a relaxační cvičení)
- rozvoj jemné motoriky (mozaika, hříbky, spojovací útvary, vázání klíčky...)

Očekávané výstupy

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (uklidit po sobě, udržovat pořádek...)
- zacházet s předměty denní potřeby

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové a sluchové hry, hry se slovy
- společné rozhovory, diskuse, individuální a skupinová konverzace
- prohlížení knih, časopisů..., čtení – obrázkové čtení, samostatný slovní projev
- zvukové knihy, leporela...

Očekávané výstupy

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách, mít přiměřeně bohatou slovní zásobu)
- sledovat očima zleva doprava

Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace

Vzdělávací cíle

- vytváření základů pro práci s informacemi
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Vzdělávací nabídka

- orientace v rovině, rytmizace, hláska na začátku a konci slova
- homonyma, synonyma, antonyma, rýmy...
- posloupnosti dějů a příběhů
- námětové hry a činnosti

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- vyprávění toho, co dítě slyšelo
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (hra na ilustrátora,...)
- zapamatovat si jména některých spisovatelů a ilustrátorů
- spontánní hra – hry ve čtecím koutku, výběr různých druhů knih a časopisů, plnění úkolů, co k sobě patří...

Očekávané výstupy

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy...

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání

Vzdělávací nabídka

- dramatické činnosti
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- estetické a tvůrčí aktivity

Očekávané výstupy

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky

Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle

- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Vzdělávací nabídka

- kooperativní činnosti, společenské hry, společná setkávání, naslouchání, povídání
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením (Ferda a jeho mouchy, Už to zvládnou..., bajky)

Očekávané výstupy

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství,
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

Vzdělávací cíle

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoovat
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka

- poslech pohádek, příběhů, písní
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování (láska ke knihám, k literatuře – v MŠ, doma)

Očekávané výstupy

- sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Dítě a svět

Vzdělávací cíle

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytvoření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka

- návštěva místní knihovny, seznamování se s okolím, ve kterém dítě žije
- návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní děti (výstavy, divadla, hudební pořady...)
- sledování událostí v obci a účast na akcích (vítání občánku, rozsvícení vánočního stromu...)
- práce s obrazovým materiálem..., - využívání encyklopedií, atlasů...

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (knihovna, MŠ...)
- pochopit, že každý má ve společenství (rodina, herní skupina...) svou roli, podle které je třeba se chovat (čtenář, člen v knihovně, vypravěč...)



Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Dítě získává elementární poznatky o světě lidí a kultury. Orientuje v řádu a v dění daného prostředí, ve které žije. Aktivně si všímá dění kolem sebe. Učí se postupovat dle instrukcí.

Kompetence k řešení problémů – Dítě si všímá dění i problémů kolem sebe, ve svém okolí. Snaží se řešit problémy na základě zkušeností a opakující se situace řeší samostatně.

Kompetence komunikativní – Samostatně vyjadřuje své myšlenky, slovně reaguje a vede smysluplný dialog. Dítě bez zábrán komunikuje s dospělým. Dokáže využívat informační a komunikativní prostředky – knihy, encyklopedie.

Kompetence sociální a personální – Dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech. Ve skupině se dokáže nejen prosadit, ale i podřídit, dodržuje základní společenské návyky. Spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje předem dohodnutá pravidla.

Kompetence činnostní a občanské – Dítě se učí své činnosti plánovat, má smysl pro povinnost, k úkolům přistupuje zodpovědně a váží si práce a úsilí druhých. Zajímá se o dění kolem sebe a vytváří si prvotní představu o tom, co vše je v souladu se základními lidskými hodnotami.

Podmínkou pro realizaci tohoto projektu je navázání spolupráce s knihovnicí Evou Bubovou či Janou Čermákovou, navázání spolupráce s rodiči a ostatními členy rodiny (četba v MŠ, oblíbená kniha, časopis...), zapojení všech pedagogických pracovníků mateřské školy. S předškoláky budeme navštěvovat místní knihovnu, seznámíme se s pravidly chování v knihovně, jak zacházet s knihou, vypůjčit knihu dle svého zájmu, prohlédnout a prolistovat, budou mít dostatek času a prostoru nad ní se svými kamarády diskutovat a společně si ji prohlížet. Děti budou knihovnu navštěvovat také s rodiči - půjčování knih v místní knihovně, pomoc při výběru knihy do mateřské školy, čtení v MŠ.

Proto závěrem několik rad či typů rodičům, jak mohou podpořit i oni předčtenářskou gramotnost svých dětí:

- Udělejte si každý den chvilku na čtení a poté si o čteném s dítětem povyprávějte.
- Diskutujte s dětmi o všem, co je obklopuje a zajímá.
- Trpělivě jim odpovídejte na jejich dotazy.
- Vytvořte si prostor pro hraní stolních a deskových her – budete tím rozvíjet paměť, úsudek, rozumové schopnosti, komunikaci a dodržování pravidel platících pro všechny bez rozdílu.
- Předplaťte jim nějaký dětský časopis a společně plňte různé úkoly obsažené v časopise.
- Hovořte s dětmi o prožitém dnu v mateřské škole.
- Navštěvujte s dětmi kulturní památky, výstavy a zajímavá místa.
- Začněte chodit do knihovny a spoustu aktivit podnikajte společně.
- Zkuste občas dítěti k svátku či narozeninám koupit místo sladkostí a hraček pěknou dětskou knížku s obrázky.

Čtení dětem dělá zázraky a mějme na paměti, čtenářem se nikdo nerodí, čtenáři musíme ukázat cestu.

